

Bemærkninger til forslaget

I. Konventionen.

Konventionens forhistorie.

I september 1949 vedtog Det europæiske Råds rådgivende Forsamling en henstilling til Ministerudvalget om snarest muligt at lade udarbejde et udkast til en konvention mellem Rådets medlemmer til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

Til udarbejdelse af et sådant udkast vedtog Ministerudvalget at nedsætte et udvalg af sagkyndige. Dette holdt møder i Strasbourg i dagene fra den 2. til den 8. februar og fra den 6. til den 10. marts 1950. Da det ikke lykkedes udvalget at nå til enighed om en enkelt tekst, hvorimod det fremsatte alternative forslag, besluttede Ministerudvalget at henvise dets beretning til behandling på en konference af embedsmænd fra de enkelte medlemslande. Såvel i udvalget som på konferencen blev Danmark repræsenteret af legationsråd B. Dons Møller. På embedsmandskonferencen, der afgav betænkning den 19. juni 1950, opnåedes enighed om et konventionsudkast, idet dog enkelte spørgsmål indstilledes til Ministerudvalgets nærmere overvejelse.

Under sin 5. samling henviste Ministerudvalget den 3. august 1950 de pågældende spørgsmål til undersøgelse i et udvalg af sagkyndige, i hvilket professor, dr. jur. Max Sørensen repræsenterede Danmark, og på grundlag af dette udvalgs indstilling vedtog Ministerudvalget et konventionsudkast, der blev forelagt Den rådgivende Forsamlings 2. samling. Efter at sagen havde været overvejet i det af Forsamlingen nedsatte udvalg for juridiske og administrative anliggender, vedtog Forsamlingen den 25. august 1950 enstemmigt en indstilling til Ministerudvalget, hvori der udtales tilslutning til det af Ministerudvalget vedtagne udkast, som dog blev foreslået ændret på otte punkter.

Under Ministerudvalgets 6. samling, der afholdtes i Rom den 3. og 4. november 1950, opnåedes der enighed om at acceptere to af Forsamlingens ændringsforslag og at nedsætte et ekspertudvalg til gennemgang af de øvrige ændringsforslag med henblik på eventuelt senere at optage disse i en tillægsprotokol, jfr. II.

Efter at en af Ministerudvalget nedsat komité havde foretaget enkelte rent redaktionelle ændringer, undertegnedes konventionen den 4. november 1950 i overværelse

af medlemmer af Den rådgivende Forsamlings stående udvalg. På Danmarks vegne undertegnedes konventionen af den kgl. gesandt i Rom, minister O. C. Mohr.

Konventionens indhold.

Konventionen består af en indledning og 66 artikler.

I indledningen udtales det blandt andet, at medlemmerne af Det europæiske Råd i betragtning af, at Det europæiske Råds formål er at tilvejebringe en nærmere forening mellem dets medlemmer, og at en af måderne, hvorpå dette formål skal opnås, er opretholdelse og yderligere fremme af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, som er grundlaget for retfærdighed og fred i verden, er blevet enige om at indgå denne konvention.

Artikel 1 bestemmer, at de kontraherende parter skal garantere enhver person under deres jurisdiktion de rettigheder og friheder, der omhandles i *afsnit I*, og som omfatter artiklerne 2—18. I disse artikler fastslås ethvert menneskes ret til livet. Yderligere bestemmes det, at ingen må underkastes tortur eller umenneskelig eller vanærende behandling eller straf. Det udtales endvidere, at ingen må holdes i slaveri eller trældom, og at enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed. Der gives nærmere regler for de rettigheder, en anklaget har, når der er rejst sag imod ham. Det siges udtrykkeligt i artikel 7, at ingen kan kendes skyldig i strafbar lovovertrædelse på grund af en handling eller undladelse, der ikke udgjorde en strafbar overtrædelse af national eller international ret på den tid, da den blev begået, ligesom der heller ikke må pålægges en strengere straf end den, der var anvendelig på det tidspunkt, da den strafbare lovovertrædelse blev begået. Enhver har ret til respekt for sit privatliv, familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Endvidere fastslås retten til at tænke frit, til samvittigheds- og religionsfrihed, til ytringsfrihed, til forsamlings- og foreningsfrihed samt retten til at indgå ægteskab og stifte familie. I artikel 13 bestemmes det, at enhver, der krænkes i de ved konventionen anerkendte rettigheder, skal have adgang til effektiv oprejsning for en national myndighed. Artikel 14 indeholder et forbud mod diskriminering.

Afsnit II (artikel 19) indeholder en bestemmelse om, at der for at sikre opfyldel-